

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۲۱	سئوالات امتحان نهایی درس: جامعه شناسی ۳
ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوتب خرداد ماه سال ۱۴۰۱ http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص کنید. الف) علوم اجتماعی، ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را دارند. ب) انسان در دیدگاه جامعه شناسی تبیینی نه تنها یک موجود طبیعی پیچیده دانسته می‌شود، بلکه با سایر موجودات طبیعی تفاوت‌های بنیادی دارد. ج) انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان نظم موجود را رعایت کند. د) مکس وبر تفهیم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست بلکه آن را مقدمه و پیش نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت.	۱
۲/۵	جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) علوم انسانی و اجتماعی بومی (ایرانی و اسلامی) باید همسو با خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه خودمان باشد. ب) برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده در باره چرا بی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند و از آنها می‌کنند. ج) ارسسطو نظام سیاسی را که اکثرب مردم بر اساس فضیلت و حقیقت حکومت می‌کنند می‌نامد. د) طرفداران قشربندی اجتماعی چنین می‌پندارند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا هستند، بنابراین عادلانه‌اند. ه) یکی از راههای آشتی، اتحاد و دوستی در میان گروه‌ها و ملت‌ها است. و) ابن خلدون در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسی و تجربی استفاده می‌کرد و بنابراین از سخنی نگفت. ز) واقعیت‌هایی که با آگاهی و اراده انسان به وجود می‌آیند، مانند ارزش‌ها و آرمان‌ها با شناسایی می‌شود.	۲
۲/۵	پاسخ صحیح را مشخص کنید. ۱-۳) اگرقدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد اما تبعیت از آن، از روی رضایت باشد، قدرتی ولی وجود دارد. الف) مشروع - مقبول ب) مقبول - غیر مشروع ج) مشروع - غیر مقبول د) غیرمقبول - نامشروع ۲-۳) برخی تفاوت‌ها مانند رنگ پوست، زبان، اثر انگشت نامیده می‌شود. الف) تفاوت‌های رتبه‌ای ب) نابرابری اجتماعی ج) نابرابری طبیعی رتبه‌ای د) تفاوت‌های اسمی ۳-۳) در اواخر قرن بیستم به جای کشمکش طبقاتی، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد. الف) قدرت ب) ثروت ج) هویت د) قشربندی ۴-۳) دانشمندان برای کسب دانش درباره پدیده‌های طبیعی و مادی و محسوس از کدام نوع عقل استفاده می‌کنند? الف) عقل ابزاری ب) عقل تفسیری ج) عقل انتقادی د) عقل تجویزی	۳

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۲۱	سؤالات امتحان نهایی درس: جامعه شناسی ۳
ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوتب خرداد ماه سال ۱۴۰۱ http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۴	الف) علوم اجتماعی ب) علم فقه ج) علم تاریخ د) علم جامعه	۳-۵) مقبولیت و مرجعیت در فرهنگ عمومی جامعه ایران موجب شد که دو انقلاب اجتماعی در یک قرن در جامعه ایران شکل بگیرد.
۵	۱) هر کنش سیاسی با چه هدفی انجام می‌شود؟ ۲) در دیدگاه الگوی مطلوب قرآنی، معیار برتری و بزرگی چیست? ۳) در فرهنگ اسلام، مسلمانان به آموختن کدام نوع علم تشویق شده‌اند? ۴) مطالعه موردي یک ده با بررسی جزئیات زندگی مردم، موقعیت جغرافیا ایی، اوضاع جمعیتی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ۵) نتایج حذف مالکیت خصوصی در دیدگاه مخالفان قشربندی اجتماعی را بنویسید. (ذکریک مورد) ۶) چگونه نظم‌های پنهان و شگفت انگیز زندگی انسان کشف می‌شود؟ ۷) چگونه می‌توان مسائل زندگی جوانان و آرزوهای آن‌ها را فهمید و آنان را یاری کرد؟ ۸) در دیدگاه الگوی مطلوب قرآنی، معیار برتری و بزرگی چیست? ۹) در فرهنگ اسلام، مسلمانان به آموختن کدام نوع علم تشویق شده‌اند? ۱۰) ویژگی‌های جامعه مطلوب فقه شیعه را بنویسید. (ذکریک مورد)	۴/۵
۵	هر یک از عبارات سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است)	۱
۶	هر عبارت به کدام نوع قدرت اشاره می‌کند؟ الف) به شکل پنهان و از طریق نفوذ فرهنگی و با کمک ابزارهایی مانند رسانه و نهادهای آموزشی اعمال می‌شود. (.....) ب) موجب سلطه سیاسی و اقتصادی بر سایر کشورها می‌شد. (.....)	۰/۵
۷	هر عبارت کدام یک از ویژگی‌های جامعه شناسی انتقادی را نشان می‌دهد؟ الف) کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن (.....) ب) انتقاد از وضع موجود، تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن (.....)	۰/۵
	ادامه در صفحه سوم	

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۲۱	سؤالات امتحان نهایی درس: جامعه شناسی ۳
ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوتب خرداد ماه سال ۱۴۰۱ http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۸	هر عبارت به کدام یک از مدل‌های سیاست گذاری هویتی اشاره دارد؟ الف) تفاوت‌های میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد. ب) سیاستی بود که دولتها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان سازی آن‌ها در پیش گرفتند.	۰/۵
۹	هر عبارت به کدام یک از انواع مدینه‌های فارابی اشاره دارد؟ الف) جامعه‌ای که در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله شکل می‌گیرد. ب) آرمان‌ها، ارزش‌ها و امور غیر عقلانی، آرمان‌ها و ارزش‌های عقلانی معرفی می‌شوند.	۰/۵
۱۰	هر عبارت به کدام نوع عقل اشاره دارد؟ الف) قوه ای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را می‌شناسد. ب) علمی مانند طبیعت، فلسفه و ریاضیات را پدید می‌آورد. به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.	۰/۵
۱۱	رسانه‌های آمریکایی برای بسط هژمونی آمریکا کدام شیوه را به کار می‌برند؟ چرا؟	۱
۱۲	علت تاکید جامعه شناسان انتقادی به ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر چیست؟	۱
۱۳	ویژگی‌های علوم اجتماعی در قرآن را بنویسید. (ذکر دو مورد)	۱
۱۴	چهره‌های متفاوت سیاست هویت را مقایسه کنید.	۱
۱۵	ویژگی‌های علوم اجتماعی جهان اسلام در مقایسه با علوم اجتماعی جهان متعدد را بنویسید. (ذکر دو مورد)	۱
۲۰	جمع نمره "موفق باشید"	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: جامعه شناسی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۲۱	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خردادماه سال ۱۴۰۱			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) ص - (صفحه ۱۳) ب) غ - (صفحه ۲۹) ج) غ - (صفحه ۴۸) د) ص - (صفحه ۳۷) هرمورد ۰/۲۵	۱
۲	الف) هویت فرهنگی (صفحه ۷) ب) هویت زدایی (صفحه ۴۶) ج) جمهوری (صفحه ۶۱) د) نابرابری‌های طبیعی (صفحه ۸۸) ه) شناخت متقابل (صفحه ۷۱) و) جامعه آرمانی (صفحه ۱۰۰) ز) عقل عملی (صفحه ۱۱۴) هرمورد ۰/۵	۳/۵
۳	(۳-۱) ب- مقبول - غیر مشروع (صفحه ۵۷) (۳-۲) د - تفاوت‌های اسمی (صفحه ۶۸) (۳-۳) ج - هویت (صفحه ۸۵) (۳-۴) الف - عقل ابزاری (صفحه ۱۰۲) (۳-۵) ب - علم فقه (صفحه ۱۰۹) هرمورد ۰/۵	۲/۵
۴	الف) اعضای جهان اجتماعی برای حل این تعارض‌ها تلاش می‌کنند، تعارض گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند. (ذکر یک مورد کافی است) (صفحه ۶) ب) دوری و نزدیکی به علوم طبیعی (صفحه ۱۶) ج) با هنر آشنایی زدایی (صفحه ۲۱) د) همواهی هم‌دلانه، باید با جوانان هم‌دلانه همراه شد (صفحه ۳۹) ه) یا به قصد تغییر وضع موجود یا با هدف حفظ آن انجام می‌شود. (صفحه ۶۲) و) مخالفان قشربندی گمان می‌کنند اگر مالکیت خصوصی از بین بروд دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایط یکسان خواهند داشت. (صفحه ۷۲) ذکر یک مورد کافی است. ز) زندگی بر اساس تقوا (صفحه ۸۷) ح) علم نافع (صفحه ۹۴) ط) جامعه‌ای را مطلوب می‌داند که دارای دو ویژگی باشد: ۱- روابط و ساختارهای آن با مشارکت و همراهی مردم، عادلانه باشد. ۲- حاکمان و کارگزاران جامعه عالم به عدالت و عمل کننده به آن باشند یعنی عالم و عادل باشند (ذکر یک مورد کافی است) (صفحه ۱۰۹)	۴/۵
۵	الف- ۳ (علوم انسانی) ب- ۱ (نظم) ج- ۲ (کنش اجتماعی) د- ۵ (روش‌های کیفی) هرمورد ۰/۲۵	۱
۶	الف) قدرت نرم (صفحه ۵۸) ب) قدرت سخت (صفحه ۵۸) هرمورد ۰/۲۵	۰/۵
۷	الف) موضوع جامعه شناسی انتقادی (صفحه ۷۹) ب) هدف جامعه شناسی انتقادی (صفحه ۷۹) هرمورد ۰/۲۵	۰/۵
۸	الف) مدل تکثیرگرا (صفحه ۸۶) ب) مدل همانندسازی (صفحه ۸۴) هرمورد ۰/۲۵	۰/۵
۹	الف) مدینه فاسقه (صفحه ۹۸) ب) مدینه ضاله (صفحه ۹۸) هرمورد ۰/۲۵	۰/۵
۱۰	الف) عقل خاص (صفحه ۱۱۴) ب) عقل نظری (صفحه ۱۱۴) هرمورد ۰/۲۵	۰/۵

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: جامعه شناسی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۲۱	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خردادماه سال ۱۴۰۱			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۱	رسانه‌های آمریکایی اسلام هراسی را به عنوان شیوه‌ای برای بسط هژمونی آمریکا به کار می‌برند، تا مردم جهان را برای مقابله با اسلام راضی و همراه سازند. (صفحه ۵۹)	۱
۱۲	جامعه شناسان انتقادی به ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر تاکید می‌کنند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند و زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی تر را فراهم آورند. (صفحه ۷۸)	۱
۱۳	قرآن در موارد متعددی هم به توصیف و تبیین زندگی اجتماعی انسان می‌پردازد، یعنی به این اشاره می‌کند که در جوامع چه می‌گذرد و چرا؟ هم به نقد و ارزیابی جوامع و فرهنگ‌های بشری می‌پردازد و هم جامعه آرمانی مورد نظر خود را ترسیم می‌کند. (صفحه ۹۶) (دانش آموز می‌تواند به ویژگی‌های علم اجتماعی در جهان اسلام و علم مدنی فارابی نیز اشاره کند.)	۱
۱۴	سیاست هویت می‌توانند دو چهره پیدا کنند، یا به صورت افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها تاکید می‌کند و سبب چند پارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع می‌شوند و یا گروههای به حاشیه رانده شده را به رسمیت می‌شناسد و از آنان حمایت می‌کند. (صفحه ۸۷)	۱
۱۵	این دانش متناسب با معنای علم در جهان اسلام است. علوم اجتماعی جهان اسلام از منابع و ابزارهای تجربی برای توصیف و تبیین مسائل اجتماعی استفاده خواهد کرد ولی تبیین‌های علمی جهان اسلام به شناخت تجربی محدود نمی‌شود و از منابع عقلانی و وحیانی استفاده می‌کند. عقلانیت مورد استفاده در جهان اسلام، در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی نقش محوری دارد ولی همه عرصه‌های علمی را به تنها‌ی سامان نمی‌دهد. بخشی از آن را به کمک حس و تجربه زیسته و بخشی دیگر را با استفاده از وحی سامان می‌بخشد. (صفحه ۱۱۲) ذکر دو مورد از صفحه ۱۱۲ یا جدول صفحه ۱۱۴ کافی است.	۱
	"نظر همکاران محترم صائب است"	جمع نمره ۲۰